

10 років спротиву кримських татар російським окупантам : «Для нас це священна війна»

[Читати на російськом](#)

10 років спротиву кримських татар російським окупантам : «Для нас це священна війна»

1230 років — такий загальний термін ув'язнення для понад сотні репресованих росіянами у Криму від 2014 року. Переслідування тривають і далі.

За [даними](#) Кримськотатарського Ресурсного Центру, станом на лютий 2023-го близько пів тисячі кримських татар воювали в лавах українських військ. Як киримли продовжують свій спротив і чому вважають цю війну священною — у матеріалі [hromadske](#).

Командир добровольного батальйону «Крим» Іса Акаєв вважає, що найстрашніше навіть не те, що росія анексувала півострів, а те, як вона чинить з його жителями.

«Вони перемелюють людей на ментальному рівні — і ті втрачають свою ідентичність. Люди стають іншими, вони забувають про свої корені, культуру, мову, релігію».

Комбат наголосив, що киримли повинні повернутися додому зі зброєю в руках.

«Є наказ від Всевишнього»

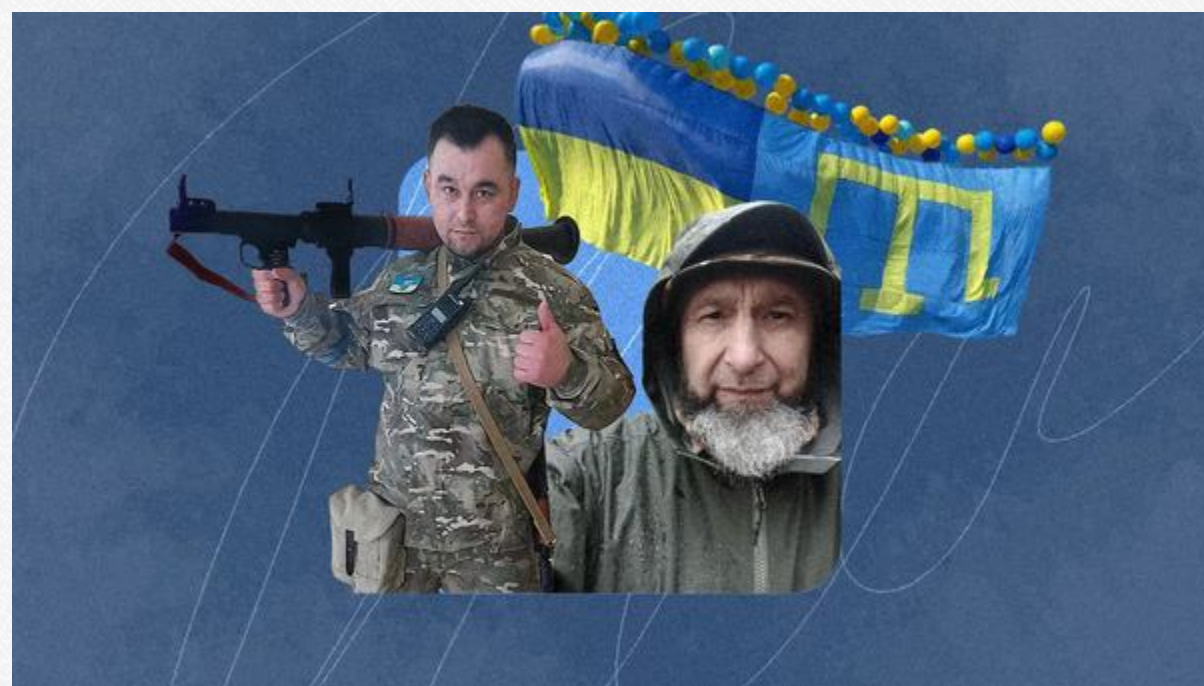
Нарімана Біяльова — він же Іса Акаєв — називають батьком батальйону «Крим». Він сам, сміючись, відмовляє: *«Та ні, не батько»*. Іса — ім'я його сина. Акаєв — скорочено від АК, тобто «автомат Калашникова».

Кримчани покинув рідну землю на початку березня 2014 року. На півострові за ним стежили вже після проукраїнського мітингу в Севастополі 26 лютого. Коли невідомі ходили за ним по п'ятах, друзі наполягли, щоб він виїхав із Криму. Чоловік пригадує, що все було як у старих класичних фільмах про шпигунів.

З одної машини пересідав в іншу; мінялись куртками; купував квиток із Сімферополя, а сідав у поїзд в іншому місті, - Іса Акаєв, командир добровольчого батальйону «Крим»

16 березня 2014-го, коли окупанти організували свій псевдореферендум, Іса вже був у Києві: *«Я в цьому всьому не брав участі, на жаль. Можливо, тепер би вже по-іншому діяв. Бог його знає»*. Багатодітний батько тоді евакуював і свою родину.

Згодом він пішов добровольцем у батальйон «Дніпро-1», де заснував і очолив підрозділ «Крим». Попри відсутність бойового досвіду, на його плечах були, зокрема, битва за Савур-Могилу та захист Маріуполя влітку 2014 року.

Після цього Іса повернувся до цивільного життя, яке облаштував на Вінниччині. Там він займався громадською діяльністю — зокрема, популяризацією кримськотатарських традицій. З початком великої війни знову взяв зброю до рук.

Зараз батальйон «Крим» є спецпідрозділом у складі Головного управління розвідки Міноборони. Там воюють і киримли, і українці, і кабардинці. За ними — бої на Київщині, у Бахмуті та на інших напрямках. Акаєв вважає, що кримські татари повинні повернутися до Криму зі зброєю в руках.

Для нас це священна війна. У Корані сказано: "Боріться з тими, хто вигнав вас з ваших домівок", - Іса Акаєв, командир добровольчого батальйону «Крим»

«Коли в мене дехто запитує, чому ти воюєш, я відповідаю, що є наказ від Всевишнього. Це наш священний обов'язок», — сказав кримчанин.

І додав, що це не залежить від віри, адже в різних релігіях закладено, що ми маємо вміти захищатися. Іса процитував третього президента США Томаса Джефферсона: *«Дерево свободи треба поливати час від часу кров'ю патріотів і тиранів — це для нього природне добриво».*

«У Криму нас дуже-дуже чекають»

Нині в соцмережах можна натрапити на дискусії про долю Криму після деокупації: одні за те, щоб залишити йому автономію, інші за те, щоб зробити областю. Іса Акаєв переконаний, що для початку його треба звільнити.

«Навіщо зараз говорити про те, на що ми не можемо вплинути. Я на боці автономії, це моє бажання. Є ті, хто мене підтримує, є ті, хто ні. Це демократія, це плюралізм думок. А ми будемо відстоювати свою», — сказав він.

Насамкінець Іса сказав, що ті, з ким він спілкується, чекають на повернення військових-киримли: *«Нас там дуже-дуже чекають, радіють нашим перемогам. Готові зустріти так, як треба. І підтримати, коли ми будемо повертатися».*

«У мене забрали щасливе дитинство на батьківщині»

Ще один киримли у вигнанні — 37-річний Ісмаїл Рамазанов, колишній політ'язень. Він народився в місяць заслання його родини в Узбекистані. Коли Ісмаїлу було шість років, його батьки кинули все нажитє на чужині й повернулися на батьківщину — у Крим. Прищеплена батьком любов до півострова ятрить, коли через два десятик років чоловік знову опинився далеко від рідної землі.

Можу себе назвати жертвою сталінського геноциду. У мене забрали щасливе дитинство на історичній батьківщині, у Криму, - Ісмаїл Рамазанов, кримськотатарський активіст, колишній політ'язень

До 2014 року Ісмаїл не був політично активним: жили собі звичайним життям, будували будинок, вирощували баштанні, виноград, мали персикові сади. Він вивчав півострів і щоразу заново закохувався в нього. Поки не прийшли росіяни.

Рамазанов також був серед тих, хто виїшов на мітинг 26 лютого. Тоді він ніде не засвітився на фото чи відео — можливо, це й врятувало його від переслідувань з боку росіян ще тоді. Адже багато учасників тодішнього протесту опинилися «під ковпаком» російських спецслужб. Коли ж окупанти почали блокувати наші військові частини, чоловік допомагав українським бійцям, возив їм їжу.

До окупації Ісмаїл працював провідником на залізниці, але після 2014-го залишив цю роботу, бо не хотів працювати з окупаційною владою. Натомість порався на батьківському паї, тренував молодь у школі — навчав вільної боротьби. А ще допомагав сім'ям політ'язнів. Через це ним і зацікавилися російські силовики.

«Коли я падав, вони стрибали мені на спину»

З обшуком до нього прийшли 23 січня 2018-го. Окупанти підкинули під матрац набой та «екстремістську літературу». Його звинуватили в «розпалюванні міжнаціональної ворожнечі» до росіян. Сам чоловік каже, що називав все своїми іменами: ті, хто прийшов на його землю, — окупанти. Силовики забрали його з домівки, у дорозі били.

Вони намагалися вибити з мене хоч щось. Били так жорстоко, що декілька разів непритомнів. Коли падав на підлогу, вони стрибали мені на спину. Іх було десь семеро, - Ісмаїл Рамазанов, кримськотатарський активіст, колишній політ'язень

Побиття продовжувалися ще два дні. 24 січня підконтрольний окупантам «суд» відправив кримчанина в СІЗО за кримінальним звинуваченням. Згодом у Росії частково декриміналізують статтю, за якою його мали судити, але Ісмаїл до того часу пробуде вже пів року в неволі, де з нього знущатимуться.

«Я виїшов із СІЗО, то дуже довго лікувався. І донині травма про себе нагадує. Нашкодити моему здоров'ю їм вдалося, але заламати мене — ні».

Мене катували повністю зв'язаного. Образливо, що не міг щось зробити у відповідь. Для мене вони не чоловіки, не люди, - Ісмаїл Рамазанов, кримськотатарський активіст, колишній політ'язень.

Колішній політ'язень згадає, як у неволі кримчани розділяли й передавали один одному шматок хліба чи якісь смаколики, які змогли отримати від рідних. Вони були як родина — навіть так росіяни не змогли зламати дух спротиву.

Щоб вчасно виконати намаз, що важливо для мусульман, політ'язень Сейран Салієв з вікна камери закликав до молитви, щоб це зробили ті, хто не міг дізнатися про потрібний час.

У липні 2018-го суд не продовжив тримання Ісмаїла в СІЗО, хоч за цей час йому намагалися пошити ще одну справу — за зберігання набой. Однак її згодом закрили. Після часткової декриміналізації статті з кримчанина зняли всі звинувачення. Але це ще не був кінець.

«Нам не подобається ваша проукраїнська позиція»

Рамазанов виїшов з неволі під підписку про невізід. Попри це, він все одно виїжджав. Зокрема, у Ростов, аби підтримати «першу сімферопольську групу» політ'язнів. Через пів року, вже на початку 2019-го, його викликали до окупаційної прокуратури.

«Помічниця прокурора Вікторія Мирнець сказала відверто, що їм не подобається моя проукраїнська діяльність. Що в мене "є унікальна можливість виїхати" на материкову частину України — і там займатися своєю проукраїнською позицією. Тиждень я думав, вирішив виїхати», — розповів Ісмаїл.

Батьки кримчанина й донині залишається у Криму. І це питання для чоловіка болісне. Звісно, йому страшно за них, але він не має можливості їх вивезти з окупації.

Мій батько казав, що ніщо не змусить його залишити Крим добровільно. Батьки заплатили високу ціну, щоб повернутися туди через 70 років після депортації, - Ісмаїл Рамазанов, кримськотатарський активіст, колишній політ'язень

Після переїзду до Києва киримли отримав разову допомогу від держави — частину з неї витратив на підтримку політ'язнів. У столиці Ісмаїл продовжував створювати акції на підтримку кримських татар. Та будувати життя заново було складно.

Через травму спини він не зміг довго працювати вантажником, пробував ще таксистом. З житлом допомагали друзі. А от мрія про юридичну освіту поки лишається мрією.

«Я не знаю, скільки потрібно прожити в Києві, щоб влитись у цей соціум. Побутові проблеми в мене досі є. Зокрема, з житлом. Я не звик про це жалітися, не можу назвати своє життя скрутним», — поділився чоловік.

Перші місяці великої війни він провів у лавах тероборони Києва. Згодом виїшов відіти й донині займається з дружиною волонтерством. Ісмаїл вірить у деокупацію рідного півострова та розглядає варіант повернутися заради цього до Сил оборони.

Денис Булавін, [опубліковано у виданні hromadske](#)

Теги: [Напад Росії на Україну](#) [Крим](#) [Крим](#) [Окупація](#) [окупація](#) [Война](#) [Війна](#) [Кримские татары](#)

Юлія Більченко
 ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

17 березня 2024 р., 20:26 [Переглядів: 2046](#) [Коментарі: 0](#)

[Роздрукувати](#) [Надіслати товаришу](#)

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

19.05.2026
 Мільярди на крові під маскою меншества: як власник «Труки» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...
 #Трукав #Аваков #Urban One

13.05.2026
 Розшукуваний бізнесмен Борис Ушеревич через кіпрсько-Іспанський ландшафт...
 #РЖД #Кипр #Кіпр

ЯК ОБИЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

- 23:11 Олександр Усик прибув на арену в Гізі перед першим боєм проти Ріко Вергювена [\[2\]](#)
- 23:04 **Росія атакувала інфраструктуру Одещини: серед дев'яток поранених є діти**
- 22:55 Мільярд під землею: як три компанії з орбіти топпосадовців без конкуренції поділили будівництво підземних шкід і дитсадків у Запоріжжі [\[3\]](#)
- 22:47 **Ситуація на фронті: Зафіксовано 173 боєзіткнення, ворог найактивніше атакує на Покровському та Уляйлійському напрямках**
- 22:39 Подоляк назвав можливі терміни завершення активної фази війни та скасування воєнного стану
- Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
- 22:51 **РФ розгорнула на пускових позиціях понад 1000 безпілотників: попереджають про рух великої кількості БПЛА у напрямку Києва та області**
- 22:23 Рівненський апеляційний суд оштрафував волонтерку на 247 тисяч гривень за махінації з документами на Volkswagen
- 22:19 Схеми провалилися: Одеський суд конфіскував раритетний Aston Martin через підробку документів і зниження вартості
- 22:15 Іран та США вийшли на фінальний етап підготовки меморандуму, — МЗС Ірану
- 22:09 Застосування газу та штовхання з перехожими: у Харкові місцеві жителі завадили затриманню чоловіка військовими [\[2\]](#)
- 22:02 У Німеччині більше непрацюючих українців, ніж сирийців, - голова Офісу міграційної політики
- 21:55 Соліст Imagine Dragons під час концерту в Торонто розгорнув прапор України та побажав тривалого миру [\[2\]](#)
- 21:49 На тлі переговорів та загрози відновлення ударів: Трамп опублікував катуру Ірану в кольорах американського прапора [\[3\]](#)

21:42 **Попередження про масований удар: РФ може атакувати державні установи, повідомляють про ймовірний виліт стратегічної авіації РФ Ту-95**

- 21:36 Сенатор Лікасі Грем виступив проти можливої угоди США з Іраном, заявивши про загрозу балансу сил [\[3\]](#)
- 21:29 Скандал у Татрах: українському блогеру Гаврилу заборонять в'їзд до Польщі на 5 років
- 21:21 **Атака "шахедів": у Києві лунають вибухи**
- 21:13 Перший бій у 2026 році: Усик б'ється за пояс WBC проти Вергювена [\[3\]](#)
- 21:10 На війні в Україні загинув 23-річний громадянин Великої Британії Аїртон Редферн, - BBC
- 21:06 Мобілізація в Києві: Конфлікт між перехожим і військовими ТЦК на Трощині потрапив на відео [\[2\]](#)
- 21:00 DeepState: Російські війська просунилися на південний схід від Слов'янська [\[3\]](#)
- 20:51 Ветеран Мельник заявив, що у США виявляють українських військовозобов'язаних для повернення додому [\[2\]](#)

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Атака **Війна**

Война ВСУ Втрюження

Дональд Трамп Донбасс ДПТ Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну Нападение

России на Украину окупанты окупанти Порошенко Путин Росія

Россия ссу США Украина Україна ЧП Епидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але не відразу

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті